

דעות

www.TheMarker.com

תופעת ההפרטה / גלעד ברנע

השוטרים של אריסון,
החיילים של דנקור

« השופט אליקים רובינשטיין תיאר באחד מפסקי הדין שלו את תופעת ההפרטה המואצת שעוברת על המדינה כ"מולך ההפרטה". כיועץ משפטי לממשלה קבע רובינשטיין כי אין להתיר את הפעלתו וניהולו של בית סוהר בידי גורם פרטי, אלא מכוח חקיקה ראשית, והוסיף כי הפרטת סמכויות שלטוניות טעונה חקיקה ראשית בכנסת כהסדרים ראשוניים.

בימים אלה מונחת לפתחו של בית המשפט העליון השאלה אם חקיקה כזו מותרת מבחינה חוקתית - בעניין הפרטת בתי הסוהר. נראה כי הסגידה למולך בעיצומה כיום - וקולו של שלטון החוק ושל היועץ המשפטי לממשלה לא נשמע.

במקביל, יוצא לדרך המכרו להקמת מרכז ההדרכה של משטרת ישראל, ניהולו והפעלתו, ושקדם לו הליך מיון מוקדם (PFI). במסגרת המכרו נקבע כי הזוכה יספק 40% מכלל שירותי ההדרכה של המשטרה. המשמעות ברורה - עובדיו של זכיין

פרטי ידריכו וכשירו את שוטרי העתיד. המכרו והליך המיון המוקדם יצאו לדרך בלי שהוסדרה בחקיקה העברת סמכויות ההדרכה וההכשרה של שוטרי ישראל לידיים פרטיות. הכשרת שוטרים והדרכתם היא סמכות שלטונית

שימוש בחיילים
ושוטרים פרטיים
יוצר איים החסינים
מביקורת שיפוטית,
פרלמנטרית
וציבורית

מובהקת המשפיעה באופן ישיר על דמות השוטר, ערכיו ודרכי פעולתו. למרות זאת, לא נחקקה ולו מלה אחת המתירה העברת סמכויות כזו לזכיין פרטי. ברור כי פעולה זו מנוגדת להנחיה המחייבת של היועץ המשפטי לממשלה - אך קולו של היועץ לא נשמע.

משרד הביטחון פירסם אף הוא הליך מיון מוקדם (PFI) להקמה, מימון, ניהול ואחזקה של קרית ההדרכה של צה"ל - שגם הוא כולל העברה של סמכויות ההדרכה של חיילי צה"ל לידיים פרטיות, פעילות שיש בה השפעה מהותית על דמות החייל, ערכי פיקוד ורמת ההכשרה החיילית. גם במקרה זה לא נחקקה ולו אות אחת בספר החוקים של מדינת ישראל המתירה מהלך כזה.

תופעת ההפרטה של כוחות שיטור וכוחות לוחמים אינה חדשה: שכירי חרב מוכרים לכל אורך ההיסטוריה, ובדרך כלל לא לטובה. שימוש בחיילים ושוטרים פרטיים משבש באופן מוחלט את עיקרון האחידות ויוצר איים החסינים מביקורת שיפוטית, פרלמנטרית וציבורית.

הכותב הוא עורך דין ומייצג את העותרים בעתירה נגד הפרטת בתי הסוהר